Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: piątek, 16, wrzesień 2022 11:29
Katarzyna Sekuła
Odsłony: 390

Od wybuchu wojny w Ukrainie minęło ponad pół roku. W tym czasie polski system edukacji zasiliło ponad 180 tysięcy uczniów zza naszej wschodniej granicy. Tymczasem okazuje się, że ponad 41% nauczycieli i nauczycielek nie miało wcześniej doświadczenia w pracy z dziećmi z innych krajów a tylko 1% deklaruje, że mówi po ukraińsku bardzo dobrze – tak wynika z najnowszych badań Fundacji Szkoła z Klasą. Blisko 15% nauczycielek i nauczycieli dostrzega objawy stresu pourazowego u połowy lub więcej uczniów i uczennic pochodzących z Ukrainy a ponad 50% ma duże lub bardzo duże trudności z oceną i wyznaczaniem im celów edukacyjnych.

Fundacji Szkoła z Klasą przeprowadziła badania w których zbadała jak przebiegała edukacja oraz włączanie uczniów i uczennic ukraińskich do polskiego systemu edukacji, jak ten proces oceniają dyrektorzy, dyrektorki oraz nauczyciele i nauczycielki, a co najważniejsze jakiego wsparcia potrzebują najbardziej. Wnioski nie pozostawiają złudzeń: do zrobienia jest bardzo dużo.

Brak przygotowania i problemy z komunikacją

Z badań wyłania się niejednorodny obraz szkół, które przyjęły dzieci z Ukrainy. W przypadku ponad 70% z nich liczba uczniów wzrosła nie więcej niż o 10%, w przypadku blisko 16% placówek edukacyjnych ten wzrost wyniósł od 10 do 15%. Najwięcej, bo od 25 do 30% wzrost liczby dzieci i młodzieży w porównaniu do czasu przed wybuchem wojny odnotowało blisko 6% szkół. Jednak nawet w tych placówkach, do których dołączyło relatywnie niewiele uczniów z Ukrainy, ich integracja i włączenie do polskiego systemu nauczania, nastręcza wiele problemów. Uzyskane wyniki wskazują, że dla bardzo wielu nauczycieli i nauczycielek praca z uczniami z Ukrainy to pierwsze zawodowe doświadczenie pracy z dziećmi z innych krajów. Ponad 41% nauczycieli i nauczycielek obecnie uczących dzieci z Ukrainy przyznało, że nie miało przed wybuchem wojny żadnych doświadczeń w pracy z dziećmi z innych krajów. Prawie 37% nie miało wcześniej zawodowo do czynienia z młodymi ludźmi z Ukrainy. Co więcej, prawie 88% nauczycieli i nauczycielek nie zna języka ukraińskiego lub zna go bardzo słabo, tylko jedna osoba na sto zna go bardzo dobrze lub dobrze.

Dobre przyjęcie ukraińskich dzieci

Pocieszające są jednak dane dotyczące integracji uczniów polskich i ukraińskich. Ponad 55% nauczycieli zauważa, że wszyscy lub większość uczniów i uczennic szuka kontaktów z dziećmi, które przybyły z Ukrainy, a prawie 60% zauważa, że wielu uczniów i wiele uczennic pomaga dzieciom z Ukrainy, np. tłumacząc im różne kwestie związane z nauką. Blisko co trzeci badany zauważa, że większość polskich dzieci interesuje się informacjami na temat dzieci z Ukrainy – skąd pochodzą, jakie mają zwyczaje, etc. Co więcej, ponad 57% badanych zwraca uwagę, że większość uczniów i uczennic pomaga dzieciom, które dołączyły do klas.

Jak podkreśla Agata Łuczyńska z Fundacji Szkoła z Klasą „Wysoka gotowość do wsparcia nie będzie się jednak utrzymywała stale – najprawdopodobniej zacznie wykazywać tendencję spadkową, z kolejnymi etapami takimi jak konfrontacja, obrona, wrogość czy separacja. Niezbędne będzie wtedy szeroko rozumiane dostarczanie wiedzy o różnicach kulturowych, języku, nauce, co posłuży dalszej adaptacji i wzmocnieniu relacji".

Jak podaje Fundacja - chmury na horyzoncie już widać. Prawie 9% nauczycieli i nauczycielek jest zdania, że wiele uczniów i uczennic mówi o tym, że są niesprawiedliwie traktowane w porównaniu z dziećmi z Ukrainy. Te wyniki wskazują na ryzyko wykluczenia czy przemocy rówieśniczej kierowanej przeciwko

Phoca PDF

dzieciom z tej grupy. Co więcej, według co dziesiątego nauczyciela jedynie nieliczne dzieci z Ukrainy dobrze adaptują się w grupie rówieśniczej, a co dziewiąta osoba uważa, że większość lub wszystkie dzieci z tej grupy mają problemy w relacjach z polskimi rówieśnikami. To problemy, które już występują i mogą eskalować, jeśli zabraknie pomysłów, jak na nie reagować.

W gąszczu wyzwań

Z raportu wyłania się mało optymistyczny obraz bardzo przeciążonych nowymi obowiązkami nauczycieli i nauczycielek. Poproszono ich o wskazanie obciążenia w 5-stopniowej skali w poszczególnych obszarach. Ich lista jest długa. Najwięcej, bo 56% nauczycieli i nauczycielek dostrzega duże lub bardzo duże problemy z ocenianiem i klasyfikowaniem dzieci z Ukrainy, niemal tyle samo także z wyznaczaniem im celów edukacyjnych. Blisko 39% badanych zwraca uwagę na duże trudności związane ze stosowaniem przepisów dotyczących edukacji dzieci z Ukrainy, które nie sprzyjają skutecznej pracy. Tyle samo badanych zwraca uwagę na dużą fluktuację ukraińskich dzieci. Za trudną lub bardzo trudną ponad 37% badanych uznaje komunikację z dziećmi z Ukrainy, blisko 36% za duże wyzwanie uznaje słabe zaangażowanie dzieci w naukę. Niemal 1/3 nauczycieli i nauczycielek za duże lub bardzo duże wyzwanie uznaje różnice w normach i zasadach wychowywania dzieci ukraińskich i polskich, a 27% trudności dostrzega istotne problemy w przystosowaniu się do polskiego systemu edukacji.

Źródło: ip

Phoca PDF